

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Stöd för barnet i småbarnspedagogiken DEL 2

Stöd för barnet – stödmaterialalets struktur

DEL 1

Stöd för barnet
i en inkluderande
småbarnspedagogik

DEL 2

Centrala principer för
genomförandet av
stödet

DEL 3

Genomförandet av
stödet för barnet som
en process

DEL 2

Centrala principer för genomförandet av stödet

Kapitel 5 Stöd för barnet

- Ett barn som deltar i småbarnspedagogik har **rätt att få stöd** som tillgodoser barnets individuella behov.
- Stödet ska ordnas utgående från **barnets styrkor** samt **behov som anknyter till barnets lärande, utveckling och välbefinnande**.
- I småbarnspedagogiken omfattar stödet såväl lösningar som möter barnets **individuella** behov som lösningar som berör **hela gruppen** och **lärmiljöerna**.
- I den småbarnspedagogiska verksamheten ska personalen se till att **alla barn känner sig accepterade som individer och som medlemmar i gruppen**. Genom att uppmuntra barnet och ge barnet möjligheter att lyckas stöds utvecklingen av barnets positiva självbild.
- **Genom att stödet ges i rätt tid, individuellt och i enlighet med barnets behov** främjar man barnets utveckling, lärande och välbefinnande. Samtidigt förebygger man att problemen växer och blir allt mer komplexa samt motarbetar risken för marginalisering.

Bild: Niina Rodionoff

Genomförandet av stödet

Bild: Niina Rodionoff

- Arbetsätten och lärmiljöerna ska **anpassas** efter barnets individuella behov.
- De pedagogiska, strukturella och vårdinriktade stödformerna ska tillgodose **barnets bästa och behov av stöd**.
 - Till exempel när man planerar användningen av hjälpmedel eller assistansen för barnet ska dessa stödåtgärder i första hand ordnas så att **barnet är en del av kamratgruppen** och deltar i samma utrymmen och situationer som den övriga barngruppen.
 - När barngruppens storlek bestäms ska man beakta barnen som behöver stöd och **deras bästa, deras behov av stöd samt att det är möjligt för gruppen att uppnå målen som fastställts för småbarnspedagogen**.
- När det gäller stödformerna ska bedömningen göras lokalt och utgående från det enskilda barnet, så att barnet får det stöd som hen behöver.

Pedagogiska stödformer

Återkommande aktiviteter och en tydlig struktur i barnets dagliga rutiner

Lösningar i anslutning till lärmiljöerna

Växelverkan och kommunikation som är sensitivt och tillgängligt

Gemensamma och ändamålsenliga pedagogiska och specialpedagogiska arbetsätt och metoder

Verksamhetsätt där stödet som barnet behöver genomförs som en del av barngruppen

Beaktande av hinderfrihet – pedagogiska och strukturella lösningar

Strukturella stödformer

Stärka personalens kunnande och den specialpedagogiska kompetensen

Minska antalet barn i gruppen, små- eller specialgrupp

Lösningar i anslutning till personaldimensioneringen och/eller personalstrukturen samt att ändra dem enligt barnets behov av stöd

Tolknings- och assistenttjänster, användning av hjälpmedel, undervisning och konsultation av speciallärare som behövs för att barnet ska kunna delta i småbarnspedagogen

Vårdinriktade stödformer

Metoder och verksamhetsätt som tillgodoser vården, omsorgen och assistansen för barnet.

Tillgodose barnets behov av hälso- och sjukvård, till exempel hjälpmedel och behov av assistans som hänför sig till vård av barnets långtidssjukdomar eller till barnets medicinering, kost och rörlighet

Man ska samarbeta med sakkunniga inom social- och hälsovården till exempel när det gäller handledning och konsultation

Strukturella stödformer möjliggör vid behov

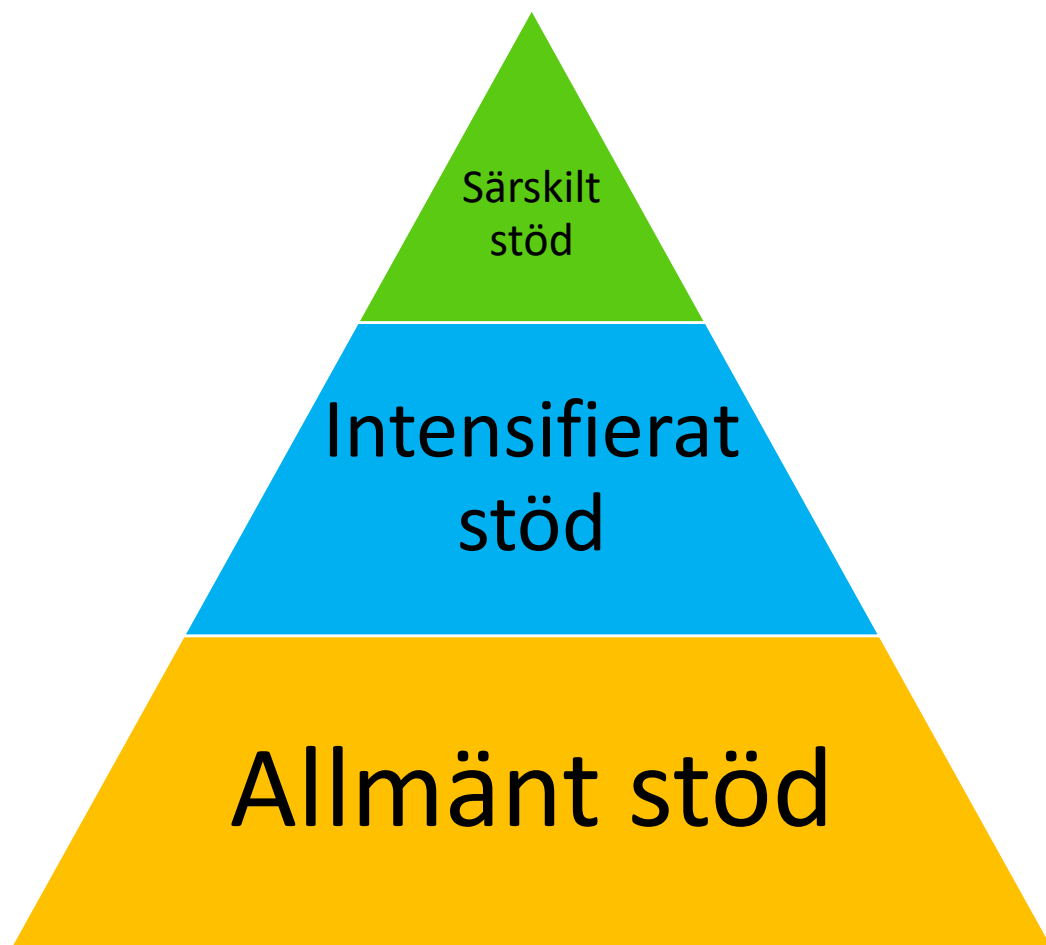
Strukturella stödformer möjliggör vid behov

Rätt till stöd inom småbarnspedagogiken (Lag om småbarnspedagogik 2018/540)

15 a § Stöd för barnets utveckling, lärande och välbefinnande

- Ett barn som deltar i småbarnspedagogiken har rätt att som en del av den grundläggande verksamheten inom småbarnspedagogiken få sådant allmänt stöd som barnets individuella utveckling, lärande och välbefinnande förutsätter. Barnet har rätt att få stödet utan dröjsmål när behovet av stöd framkommit. Det allmänna stödet består av enskilda stödformer.
- Om det stöd som avses i 1 mom. inte är tillräckligt eller barnet behöver starkare stöd, ska stödet ges i form av intensifierat stöd enligt barnets individuella behov. Intensifierat stöd består av flera stödformer som tillämpas regelbundet och samtidigt.
- Om det stöd som avses i 1 eller 2 mom. inte är tillräckligt eller barnet behöver stöd till följd av funktionsnedsättning, sjukdom, försenad utveckling eller något annat sådant behov av stöd för lärande eller utveckling som avsevärt sänker barnets funktionsförmåga, ska barnet ges stöd i form av individuellt planerat särskilt stöd. Särskilt stöd består av flera stödformer som tillämpas kontinuerligt och på heltid.

Allmänt stöd stärker alla barns rätt till det stöd som de behöver

- Allmänt stöd är en del av den grundläggande verksamheten inom småbarnspedagogiken
- Alla barn inom småbarnspedagogiken får inom det allmänna stödet det individuella stöd som de behöver
- Barnet stöds genom att planera och individualisera den småbarnspedagogiska verksamheten
- Alla stödformer samt sätten för samarbete och rådgivning tillämpas efter behov också inom det allmänna stödet
- Det allmänna stödet har lägre intensitet än det intensifierade eller det särskilda stödet, och enskilda stödformer tillämpas
- Vikten av tidig identifiering av stödbehovet och förebyggande verksamhet betonas inom det allmänna stödet

Med stödformer svarar man mot barnets stödbehov

- **Barnet har rätt att få individuellt stöd genast då behovet av stöd har upptäckts**
 - Om barnet behöver en stödform eller högst några stödformer med vilka man tillgodoser barnets individuella behov, är det frågan om **allmänt stöd**.
 - Om man tillgodoser barnets behov av stöd med flera stödformer som tillämpas regelbundet, är det frågan om **intensifierat stöd**.
 - Om man tillgodoser barnets behov av stöd med flera stödformer som tillämpas kontinuerligt och på heltid, är det frågan om **särskilt stöd**.
- **Behövliga stödformer ska påbörjas utan dröjsmål**

Behovet av stödformer ska bedömas och en plan för hur de ska tillämpas ska antecknas i barnets plan

Stödet som ges till barnet får inte stämpla, diskriminera eller leda till att barnet behandlas ojämlikt

Allmänt stöd

Intensifierat stöd

Särskilt stöd

För alla barn vid behov individuellt planerat och utgående från hela gruppen

Består av enskilda stödformer

Flera stödformer som tillämpas regelbundet och vid behov samtidigt

Flera stödformer som tillämpas på heltid

Låg intensitet

Starkare intensitet

Stark intensitet

I huvudsak kortvarigt, men kan också pågå en längre tid

Ges under en kortare period eller för en längre tid

Kontinuerligt

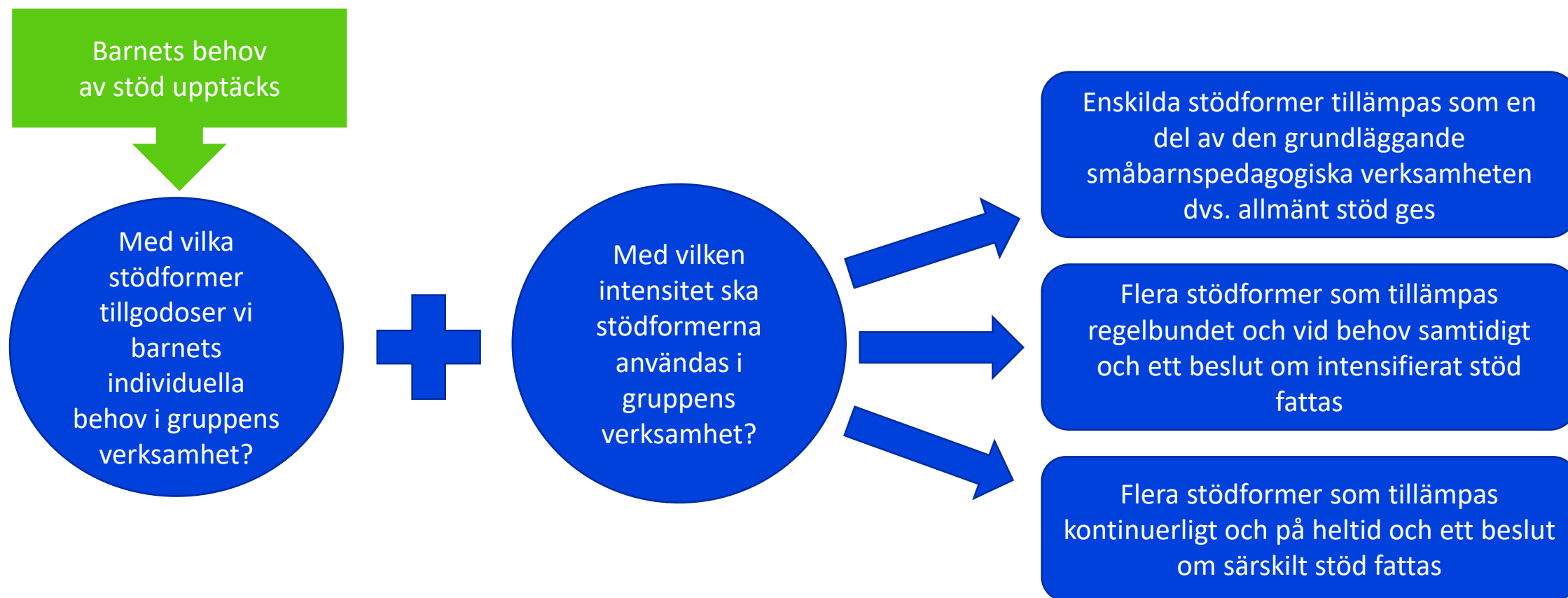
Förvaltningsbeslut fattas om eventuella stödtjänster

Förvaltningsbeslut fattas om intensifierat stöd (inkl. stödtjänster)

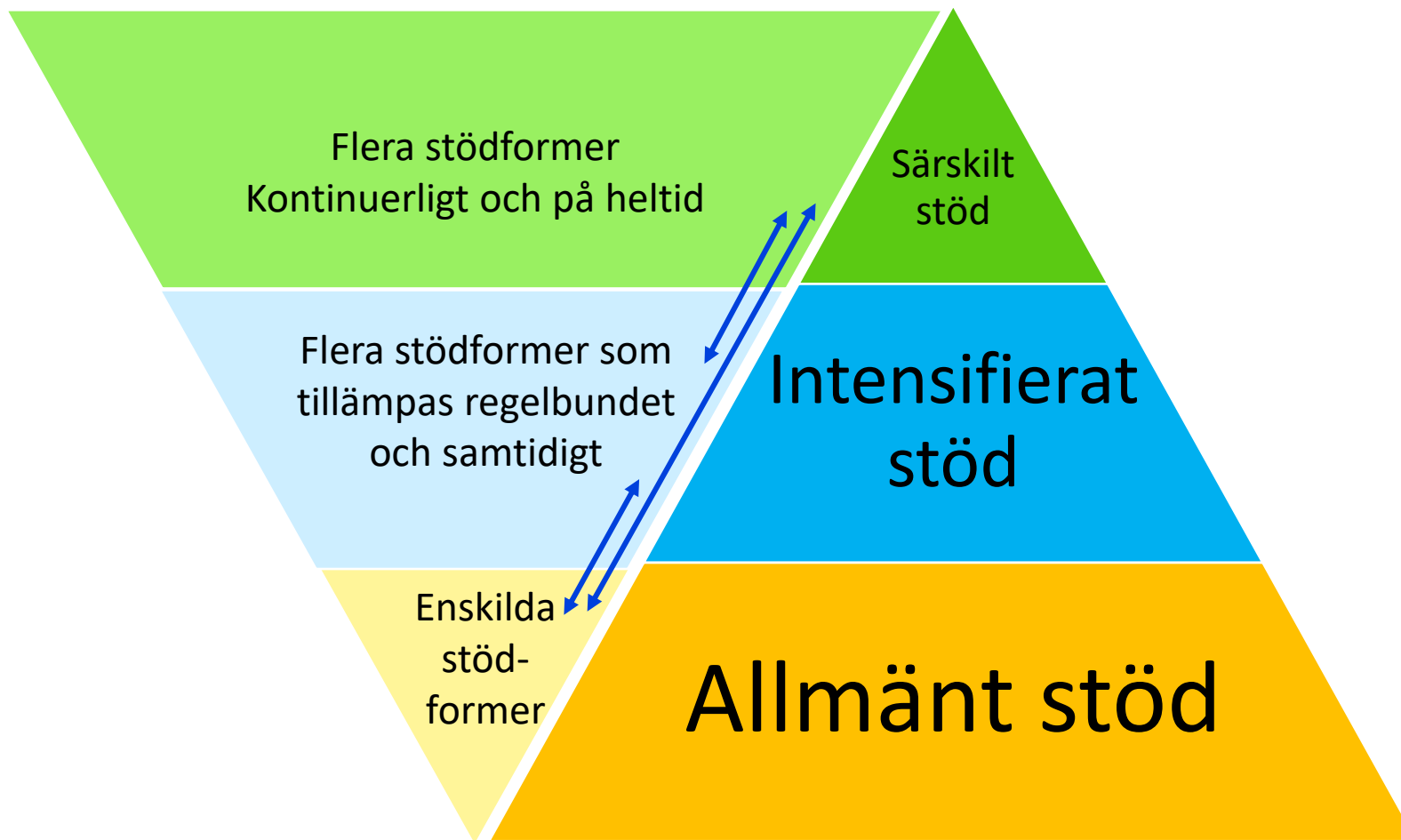
Förvaltningsbeslut fattas om särskilt stöd (inkl. stödtjänster)

Småbarnspedagogisk verksamhet av hög kvalitet

Stödet fastställs utgående från en bedömning av stödbehovet och planering av de stödformer som behövs

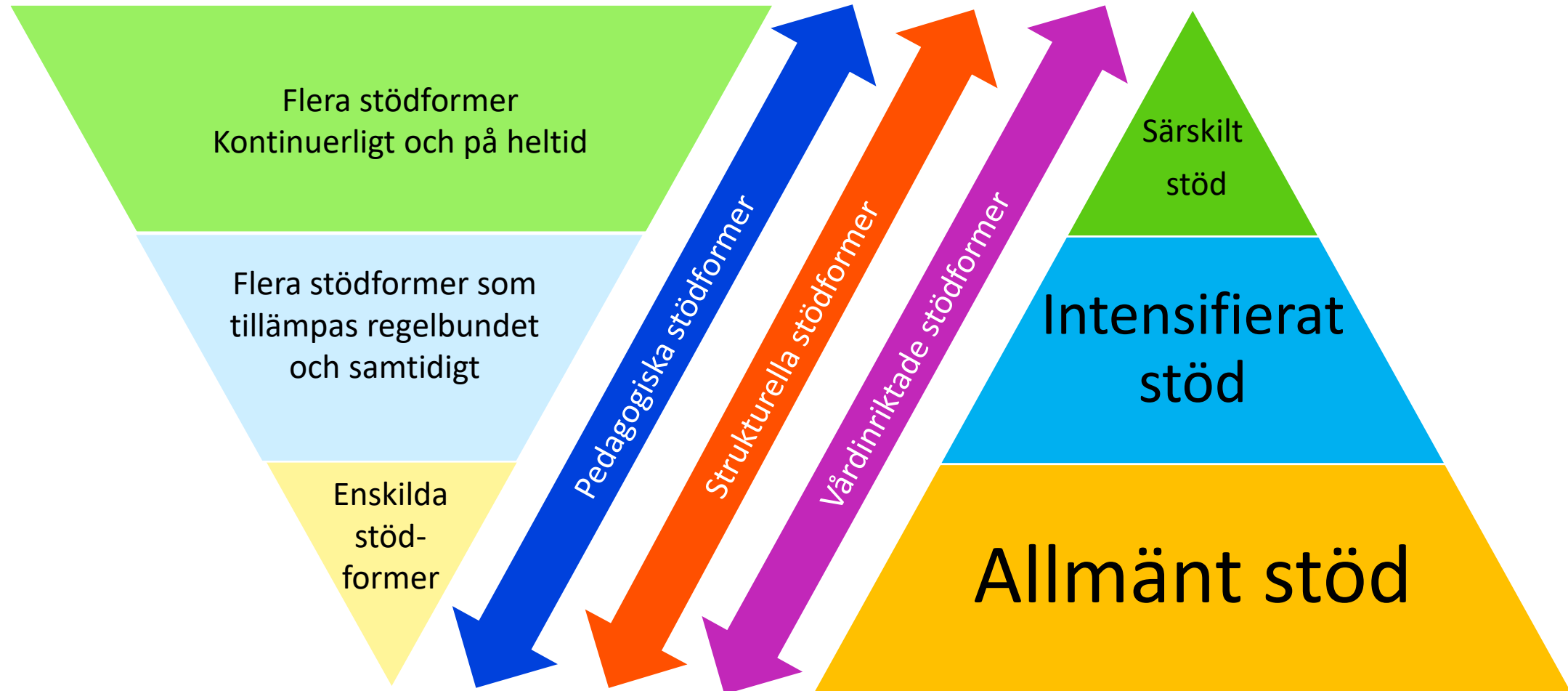

Centrala principer för genomförandet av stödet

- Stödet som ges ska alltid bedömas utgående från det enskilda barnet
- En diagnos eller habilitering definierar inte stödet som ges till barnet
- För att få intensifierat eller särskilt stöd förutsätts inte att barnet först har fått allmänt eller intensifierat stöd
- Ett barn som får intensifierat eller särskilt stöd ska beaktas i dimensioneringen av daghemmets och familjedagvårdens personal, om det inte finns en assistent för barnet

Stödet för barnet kan innehålla pedagogiska, strukturella och vårdinriktade stödformer som barnet behöver

DEL 2 avslutas

